

Levnadsvanor

Låg risk - Basprogram

- Regelbundna måltider med hälsosam kost
- Regelbunden motion
- AUDIT 0-5 poäng
- Inget aktuellt skadligt bruk av alkohol i anamnesen
- Inget aktuellt bruk eller bruk i anamnesen av tobak
- Inget pågående eller tidigare bruk av alkohol och/eller andra skadliga substanser i anamnesen
- Använder inga läkemedel regelbundet

Risk - MHV 3

- Oregelbundna matvanor
- Ohälsosam kost
- Stillasittande
- Överdriven motion
- AUDIT 6-9 poäng tyder på riskbruk före graviditeten
- AUDIT 10 poäng eller högre tyder på missbruk före graviditeten.
- Nyligen avslutat eller pågående bruk av alkohol och /eller andra skadliga substanser efter graviditetsbeskedet
- Aktuellt bruk av tobak eller nyligen slutat med tobak, i samband med graviditetsbeskedet eller strax innan
- Pågående läkemedelsanvändning som kan påverka graviditet, nyfödd-hetsperiod eller amning

Social anamnes

Låg risk - Basprogram

- Fungerande relation
- Egen bostad/sysselsättning/ekonomi
- Befintligt socialt nätverk
- Ingen erfarenhet av våld

Risk - MHV 3

- Ensamstående
- Bostadslös
- Arbetslös
- Utsatt för våld
- Sviktande socialt nätverk
- Kommunikationssvårigheter

Psykisk anamnes

Låg risk - Basprogram

- Ingen till lätt förlossningsrädsla
- Ingen tidigare/ pågående psykisk ohälsa
- Lättare psykisk sjukdom med pågående välfungerande behandling
- Tidigare lättare psykisk sjukdom, lätt till måttlig depression

Risk - MHV 3

- Måttlig till svår förlossningsrädsla
- Utfall på EPDS med ≥ 13 poäng
- Bipolär sjukdom
- Svår depression
- Psykos
- Tidigare postpartumpsykos
- Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
- Intellektuell funktionsnedsättning
- Ätstörning
- Annan allvarlig psykisk sjukdom

Obstetrisk anamnes

Låg risk - Basprogram

- Tidigare missfall före vecka 12 och max 2 missfall
- Frisk förstföderska
- Frisk omföderska med normal graviditet och förlossning
- IVF (ej äggdonation)
- Ett okomplicerat sectio
- Okomplicerad tidigare amning
- Okomplicerad inställning till amning

Risk - MHV 3

- Upprepade tidiga missfall, 3 eller fler
- Sena missfall
- Tidigare extrauterin graviditet
- Äggdonation
- Flerbörd
- Preeklampsi
- Graviditetshypertoni
- Graviditetsdiabetes
- IUFD
- Prematurbörd före graviditetsvecka 34
- Förlossningskomplikationer ex ablatio, skulderdystoci
- Komplicerat sectio
- Komplicerad VE eller tång
- Låg eller hög födelsevikt (+/-2SD)
- Uteruskirurgi
- Sfinkterruptur grad 3-4
- Könstympling
- Fostermissbildning/avvikande utfall avseende fostret/barnet
- Komplicerad tidigare amning
- Komplicerad inställning till amning

Medicinsk anamnes

Låg risk - Basprogram

- Tidigare väsentligen frisk
- Okomplicerad sjukdom som ej påverkar graviditeten
- Tidigare operationer som ej påverkar graviditeten t.ex. appendektomi.
- Normala provsvar efter screening
- Läkemedel som inte påverkar graviditeten, nyföddhetsperioden och/eller amning (se v.b. Janus info)

Risk - MHV 3

- BMI BMI $\leq 18,5$ eller BMI ≥ 30
- Ålder <18 år eller >40 år (förstföderska)
- Avvikande provsvar
- **Interkurrenta sjukdomar t.ex.:** Diabetes mellitus, hjärt- och kärlsjukdom, lungsjukdom, psykiatrisk sjukdom, njursjukdom, inflammatorisk tarmsjukdom, koagulationsrubbnig, neurologisk sjukdom, systemsjukdom, endokrin sjukdom, gynekologisk sjukdom, upprepade urinvägsinfektioner senaste året.
- **Tidigare operationer som påverkar pågående graviditet t. ex:** magsäckoperation, stor bukkirurgi, neurokirurgi, hjärtkirurgi, gynekologisk operation.
- **Tidigare genomgången cancerbehandling** med cytostatika och/eller strålbehandling.
- **Hereditet t. ex:** diabetes typ 2, trombos hos 1:a grads släkting < 50 år eller annat tillstånd/ sjukdom som har betydelse för graviditet och förlossning.

Riskbedömning

Vid inskrivning

Om den gravida bedöms vara utan riskfaktor:

- Markera med ett kryss i rutan för Basprogram längst ner på MHV 1. Inget ytterligare förtydligande behövs i MHV 3.

Om patienten bedöms ha riskfaktorer:

- Markera med ett kryss i rutan MHV 3 längst ner på MHV 1
- Använd sökordet **Riskbedömning** på MHV 3 och beskriv risk. Som till exempel: Medicinsk risk r/t BMI ≥ 30 , Social risk r/t ensamstående, Obstetrisk risk r/t tidigare PE.
- Planerade åtgärder relaterade till risk anges under sökordet **Planering**. OBS! Sökordet Planering ses i den gravidas journal via 1177 (använd vb **Särskilda skäl**).

Under graviditeten

- Använd sökordet **Riskbedömning** på MHV 3 om komplikation uppstår eller ny information tillkommer som kan leda till risk.
- Planerade åtgärder relaterade till risk skrivs under sökordet **Planering** (använd vb **Särskilda skäl**).

Vid sammanfattningen:

Använd *alltid* sökordet **Riskbedömning** och dokumentera antingen:

- Följt basprogram (om den gravida bedöms vara utan riskfaktor)
- Eller beskriv bedömda riskfaktorer under graviditet, inför förlossningen/ BB-tiden/ föräldraskapet.
- Använd Sökordet **Planering** (använd vb **Särskilda skäl**) för vidtagna och planerade åtgärder innan, under och efter förlossning.

Ansvariga för dokumentet är
Mödrhälsosvårdsenheten Region Stockholm.
Framtagen: 2020 03 01 Reviderad 2023 05 16
Gäller tills vidare